

Konkurransetilsynet
Postboks 439 Sentrum
5805 Bergen

post@konkurransetilsynet.no

UNNTATT OFFENTLIGHET

Oslo, 11. februar 2021
Saksansvarlig advokat: Are Fuglehaug

KONKURRANSELOVEN § 18
FORENKLET MELDING AV FORETAKSSAMMENSLUTNING

**Gjensidige Pensjonsforsikring ASs erverv av forsikringsportefølje fra SHB Liv
Försäkringsaktiebolag**

1. KONTAKTINFORMASJON

1.1 Melder

Navn: Gjensidige Pensjonsforsikring AS
Adresse: Schweigaards gate 21
0191 Oslo

Organisasjonsnummer: 988 343 773

1.2 Meldernes representant

Navn: Are Fuglehaug
Adresse: Schweigaards gate 14

Telefon: 452 70 879
E-post: are.fuglehaug@gjensidige.no

1.3 Målselskap

Navn: SHB Liv Försäkringsaktiebolag v/SHB Liv
Försäkringsaktiebolag norsk avdeling av utenlands
foretak (kundeportefølje)
Adresse: Tjuvholmen Allé 11, 0252 Oslo

Organisasjonsnummer: 999 058 868

2. BESKRIVELSE AV FORETAKSSAMMENSLUTNINGEN

2.1 Innledning

- (1) Foretakssammenslutningen innebærer at Gjensidige Pensjonsforsikring AS (heretter «**GPF**» eller «**Melder**») erverver en vesentlig del av forsikringsporteføljen til SHB Liv Försäkringsaktiebolag (heretter «**SHB LIV**» eller «**Målselskapet**») Melder og Målselskapet er i fellesskap omtalt som «**Partene**».

2.2 Transaksjonsstrukturen

- (2) GPF vil gjennom transaksjonen erverve forsikringsportefølje fra SHB Liv. Forsikringsporteføljen består av produkter innenfor segmentet individuelle pensjons- og spareforsikringsprodukter i Norge. Overdragelsen skal etter planen gjennomføres i løpet av Q2 2022, og er betinget av relevante tilsynsmyndigheter, samt at nødvendig systemtilpasninger er på plass.

2.3 Formålet med transaksjonen

- (3) Som Handelsbanken-konsernet tidligere har annonsert, senest gjennom kvartalsrapport for Q3, 2021, pågår det et arbeid med å redusere kostnadene innen Handelsbanken-konsernet og effektivisere ressursbruken mot de markeder, virksomheter og produkter som gir best mulighet for økt lønnsomhet og vekst.
- (4) Som ledd i dette arbeidet har også SHB Liv gjennomgått sin virksomhet, og avdekket at den norske forsikringsvirksomhet står overfor behov for omfattende it-investeringer, både i forhold til den eksisterende virksomheten og ved en eventuell utvidelse av tjenestetilbudet. Samtidig medfører nye norske ordninger for innskuddspensjon (egen pensjonskonto), vil medføre at SHB Liv gradvis vil miste betydelige volumer av personkapitalbevis til andre foretak som tilbyr tjenstepensjon. SHB Liv har derfor besluttet å selge bestanden i den norske filialen og avvikle den operasjonelle virksomheten i Norge. Beslutningen må også ses i sammenheng med at Handelsbanken-konsernet har besluttet å gå ut av det finske markedet, hvor «mørselskapet» SHB Liv er registrert, jf. pkt. 3.2 nedenfor.
- (5) GPF på sin side ønsker gjennom transaksjonen å styrke sin posisjon på det private pensjons- og spareforsikringsmarkedet. For gjennom ervervet av porteføljen til SHB Liv vil selskapet styrke sin konkurranseevne gjennom tilstedeværelsen av en bredere produktportefølje og større distribusjonsapparat. Samtidig forventer partene betydelige synergieffekter og kostnadsbesparelser knyttet til særlig distribusjon og salg.

2.4 Meldeplikt

- (6) Transaksjoner der en eller flere foretak samlet eller hver for seg varig overtar kontroll over et annet foretak er meldepliktige til Konkurransetilsynet jf. krrl. § 18.
- (7) Med grunnlag i de faktiske og juridiske forholdene som beskrevet under punkt 2.2. fastslås det at GPF vil oppnå ene/felles kontroll på varig grunnlag over Målselskapet, jf. krrl. § 18, jf. § 17
- (8) Videre har Partene en omsetning som samlet og hver for seg overstiger terskelverdiene i § 18 (2), jf. nærmere om dette under punkt 5.

3. PRESENTASJON AV INVOLVERTE FORETAK OG FORETAK I SAMME KONSERN

3.1 Melder – Gjensidige Pensjonsforsikring AS

- (9) GPF har konsesjon som livforsikringsselskap fra Finanstilsynet. Selskapet er et heleid datterselskap av skadeforsikringsselskapet Gjensidige Forsikring ASA, og inngår med det i Gjensidige konsern, se vedlagt konsernstruktur for nærmere informasjon.
- (10) Gjensidige-konsernet tilbyr forsikringsprodukter innen både livs- og skadeforsikring i Norge, Danmark, Sverige og i Baltikum. I Norge tilbys pensjon- og sparing gjennom GPF. Pensjonsforsikring tilbyr innskuddsbasert tjenstepensjon for bedrifter i tillegg til individuell pensjonssparing og uførepensjon.
- (11) GPF har hovedkontor i Oslo, og har ca. 100 ansatte.

Vedlegg 1: konsernstruktur Gjensidige konsern

- (12) GPF er medlem i følgende bransjeorganisasjoner i Norge:
 - Finans Norge
- (13) Mer informasjon om GPF er tilgjengelig på selskapets hjemmesider: <https://www.gjensidige.no/konsern/om-oss>

3.2 Målselskapet – SHB Liv Försäkringsaktiebolag

- (14) SHB Liv Försäkringsaktiebolag er et finsk forsikringsselskap som tilbyr pensjons- og spareforsikringsprodukter i Finland og Norge. Selskapet er et heleid datterselskap av Handelsbanken Liv Försäkringsaktiebolag, et svenske forsikringsselskap som igjen er heleid av Svenska Handelsbanken AB (publ).
- (15) Både i Finland og i Norge distribueres produktene gjennom de lokale filialene av Svenska Handelsbanken AB (publ). Som nevnt under pkt. 2.3 ovenfor er det kun bestanden av pensjons- og spareforsikringsprodukter i den norske filialen som inngår i transaksjonene, og Selskapet har ingen datter- og søsterselskaper, verken i Finland eller Norge, som følger med i transaksjonen.
- (16) Målselskapet har hovedkontor i Helsinki og har i dag 9 ansatte i Finland. Det er ingen ansatte i Norge, da alle funksjoner i den norske filialen er utkontraktert til Handelsbanken Liv NUF.
- (17) Målselskapet har ikke direkte og indirekte kontrollerende eierskap i andre selskaper i Norge:
- (18) Målselskapet er ikke medlem av noen bransjeorganisasjoner i Norge.¹

Mer informasjon om Målselskapet finnes på selskapets hjemmesider: <https://www.handelsbanken.no/no/privat/pensjon>

¹ Handelsbanken Liv NUF er imidlertid medlem i Finans Norge.

4. OMSETNING OG DRIFTSRESULTAT

Involverte foretak	Omsetning Norge (2021)	Driftsresultat Norge (2021)
GPF	MNOK 4,440,6	MNOK 182,2
SHB Liv	MNOK 272,3	MNOK 13,5
Totalt	MNOK 4,712,9	MNOK 195,7

Omsetning og driftsresultat for 2021 er hentet fra årsregnskapene til Partene.

5. VILKÅRENE FOR FORENKLET MELDING ER OPPFYLT

- (19) Som beskrevet ovenfor i punkt 3.1 er GPF aktive innen private pensjons- og spareforsikringsprodukter i tillegg til tjenestepensjon (innskuddspensjon) til næringslivsmarkedet som er GPFs hovedmarkedsområde.
- (20) Målselskapet er som nevnt under punkt 3.2 aktive innen pensjons- og spareforsikringsprodukter i bla. Norge. Dette omfatter individuell pensjonssparing (IPS), individuelle pensjonsavtaler (IPA), med og uten begunstigede, pensjonskapitalbevis (PKB), fondskontoer og kollektiv livrenter. Selskapet forvalter også en mindre portefølje av livrenter og IPA'er som ikke inngår i transaksjonen, men som vil bli overdratt til et annet norsk livsforsikringsselskap i forbindelse med avviklingen av den operasjonelle virksomheten i Norge
- (21) Melder og Målselskapet har dermed overlappende virksomhet innen individuelle pensjons- og spareforsikringsprodukter.
- (22) Konkurransetilsynet har i tidligere avgjørelse V-2003-61, *DnB/Gjensidige Nor* lagt til grunn at kollektive og individuelle pensjonsordninger tilhører ulike markeder. Når det gjelder individuelle pensjonsordninger viste Konkurransetilsynet til at dette omfattet alle former for langsiktig individuelle pensjonssparing, og at individuelle pensjonsordninger måtte anses for å være en del av et større sparemarked.² I begge tilfeller fant Konkurransetilsynet at markedet måtte anses for å være nasjonalt i utstrekning.³
- (23) EU-Kommisjonen har i sin tidligere praksis funnet at markedet for pensjonsprodukter utgjør et separat marked fra risikoforsikringer innen ett samlet marked for livsforsikringer. EU-Kommisjonen har både operert med ett samlet marked for spare-/investeringsprodukter, samt separate markeder for hhv. pensjons- og spareforsikringsprodukter og generelle investeringsprodukter.⁴ Videre har også EU-Kommisjonen oppstilt et skille mellom

² V2003-61, *DnB/Gjensidige Nor*, kapittel 10.3.

³ Ibid. kapittel 10.4.1.

⁴ COMP/M.8837, *Blackstone/Thompson Reuters F&R Business*, avsnitt 29.

kollektive og individuelle pensjonsprodukter.⁵ Videre har EU-Kommisjonen gjennomgående lagt til grunn at markedet for pensjonsprodukter er nasjonalt i utstrekning.⁶

- (24) Melder er av den oppfatning at det ikke er nødvendig å konkludere endelig på markedsavgrensningen, da det ikke vil påvirke konklusjonen uavhengig om det opereres med et samlet nasjonalt marked for individuelle spareprodukter, eller et eget marked for individuelle pensjons- og spareforsikringsprodukter. I alle tilfeller vil Melder presentere markedsandeler på et snevrest mulig marked bestående av det nasjonale markedet for individuelle pensjons- og spareforsikringsprodukter.
- (25) Partenes samlede markedsandel på det nasjonale markedet for individuelle pensjons- og spareforsikringsprodukter fremgår av statistikk fra Finans Norge pr. tredje kvartal 2021.

Vedlegg 2: Markedsandeler Finans Norge tredje kvartal 2021

- (26) Ut ifra statistikken fremgår det at GPF har en markedsandel på Individuell kapitalforsikring på 1,3 %. SHB Liv har her en markedsandel på 1,7 %. Samlet vil partene få en markedsandel på 3,0 %.

Videre har GPF en markedsandel på Individuell pensjonsforsikring på 6,6 %. SHB Liv har her en markedsandel på 4,2 %. Samlet vil partene få en markedsandel på 10,9 %. Totalt for begge produktområder vil partene få en samlet markedsandel på 5,1 %.

Til sist har GPF en markedsandel på Pensjonskapitalbevis på 9,6 %. SHB Liv har her en markedsandel på 0,4 %. Samlet vil partene få en markedsandel på 10,0 %. Vi gjør oppmerksom på at dette markedet er sterkt redusert etter innføring av egen pensjonskonto i og gjennom 2021.

[markedsandeler | Finans Norge](#)

Tabell 1 : Individuell kapitalforsikring*	Med investeringsvalg	ma
GPF	984.173	1,3 %
SHB Liv	1.239.557	1,7 %
GPF + SHB Liv	2.223.730	3,0 %
Tabell 2: Individuell pensjonsforsikring, herunder foreningskollektiv	Med investeringsvalg	ma
GPF	1.707.290	6,6 %
SHB Liv	1.083.976	4,2 %
GPF + SHB Liv	2.791.265	10,9 %
Tabell 1 + Tabell 2		
GPF + SHB Liv	5.014.995	5,1 %
Tabell 4: Privat kollektiv pensjonsforsikring, herunder fripolis, pensjonskapitalbevis og pensjonsbevis		
GPF	14.480.096	9,6 %
SHB Liv	665.904	0,4 %
GPF + SHB Liv	15.146.000	10,0 %

⁵ COMP/M.9796, Uniqia Österreich Versicherungen AG|AXA S.A, kapittel 4.1.1.

⁶ Ibid. kapittel 4.1.1.1.

- (27) Partenes samlede markedsandel vil dermed ikke overstige 20%, uavhengig av hvilken markedsavgrensning som legges til grunn.
- (28) Videre er det i dag ingen faktisk vertikal overlapp mellom Partene.
- (29) Basert på det overnevnte er vilkårene for innlevering av forenklet melding oppfylt, jf. forskrift om melding av foretakssammenslutninger § 3 (1) nr. 3 bokstav b).

■ [REDACTED]

■ [REDACTED]

■ [REDACTED]

■ [REDACTED]

[REDACTED]	
[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]

■ [REDACTED]

[REDACTED]	
[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]

■ [REDACTED]

■ [REDACTED]

■ [REDACTED]

[REDACTED]	
[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]

[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]

[REDACTED] [REDACTED]

[REDACTED]	
[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]

6.3 Fem viktigste kunder

- 6.3.1 Fem viktigste kunder på markedet for individuelle pensjons- og spareforsikringsprodukter
- (34) Både GPFs⁷ og SHB Livs⁸ individuelle pensjons- og spareforsikringsprodukter selges direkte sluttkunden, og følgelig er ikke denne seksjonen relevant.

7. MELDING TIL ANDRE KONKURRANSEMYNDIGHETER

- (35) Transaksjonen er ikke meldepliktig i andre jurisdiksjoner.

⁷ GPFs pensjons- og spareforsikringsprodukter er primært solgt inn gjennom Gjensidige Forsikring (kunder med forsikringer i Gjensidige) og som et tilleggsprodukt til ansatte i bedrifter med pensjons- og forsikringsengasjement i Gjensidige konsern.

⁸ SHB Livs pensjons- og spareforsikringsprodukter er hovedsakelig formidlet til bankkunder gjennom Handelsbanken sine bankkontorer.

8. ÅRSBERETNING, ÅRSREGNSKAP OG KONSERNREGNSKAP

(36) Årsberetning, årsregnskap for Melder og Målselskapet kan lastes ned fra <https://www.brreg.no/>.

9. OFFENTLIG VERSJON

(37) Informasjon som skal unntas offentlighet er markert i gult.

På vegne av Gjensidige Pensjonsforsikring AS

Are Fuglehaug

Advokat